

Informasjon til veterinærer om koronavirus og testing av kjæledyr

Covid-19 pandemien er et folkehelseproblem og ikke et dyrehelseproblem. Virusets viktigste smittevei er mellom mennesker ved dråpesmitte. Det er ingen mistanke om at husdyr spiller en rolle i spredningen av viruset.

Per i dag er over to millioner mennesker i verden smittet med koronaviruset. Kun i noen svært få tilfeller er spor av viruset funnet hos kjæledyr. Disse kjæledyrene har bodd med eiere som er bekreftet smittet. Smitte fra kjæledyr til menneske er ikke beskrevet.

Hva vet vi fra ny forskning?

Det siste vi vet fra forskningen indikerer at under eksperimentelle forhold kan katt og ilder være mottakelige for smitte med Sars-CoV-2, og at katter kan utvikle symptomer.

Selv om disse dyreartene kan ha en viss mottakelighet i eksperimentforsøk, er det svært lite sannsynlig at de under naturlige forhold blir smittet og syke.

Forskningen gir også få holdepunkter for at kjæledyr, inklusive katt og ilder kan bli smittet av covid-19-syke eiere eller at de kan videreføre smitte til andre dyr eller mennesker.

Hva slags tester finnes for Sars-CoV-2 hos dyr?

Det finnes nå kommersielt tilgjengelige PCR-tester for påvisning av Sars-CoV-2 i kjæledyr. Testene påviser virusets arvestoff (RNA), men skiller ikke mellom at dyret har fått viruset på seg (passiv bærer) eller at dyret faktisk er smittet med viruset. Disse testene viser heller ikke om dyret skiller ut smittedyktige viruspartikler eller om de er smittebærende.

Per i dag finnes det ikke kommersielt tilgjengelige serologiske tester i blodprøver for påvisning av antistoff mot Sars-CoV-2 hos kjæledyr. Det finnes heller ikke kommersielt tilgjengelige tester for dyrking av virus.

Veterinærinstituttet har etablert en PCR-metode for påvisning av Sars-CoV-2, men denne tilbys ikke kommersielt.

Det er for tiden stort underskudd av prøvetakingsutstyr og testreagenser hos mennesker på grunn av stor etterspørsel under pandemien. Derfor må slikt utstyr prioriteres til testing av mennesker og testing for andre alvorlige sykdomsutbrudd hos dyr.

Anbefaler ikke testing for Sars-CoV-2

Mattilsynet, Veterinærinstituttet, NMBU-Veterinærhøgskolen, og Den norske veterinærforening anbefaler per i dag ikke å teste kjæledyr for Sars-CoV-2. Rådet gis i samråd med Folkehelseinstituttet.

Et positivt testsvar vil kunne forårsake unødvendig usikkerhet hos eier og gir ikke svar på om kliniske symptomer skyldes Sars-CoV-2 hos det enkelte dyret.

Kjæledyr med luftveissymptomer bør først og fremst undersøkes for andre sykdomsårsaker enn koronavirus. Dette gjelder også dersom de har hatt nærkontakt med en person med COVID-19.

Et positivt prøvesvar fra et kjæledyr med tett kontakt med en smittet person vil ikke være uventet, selv om kjæledyret ikke har en aktiv virusinfeksjon. Men dette betyr ikke dermed at dyret selv er smittet. Dyret vil kunne få på seg viruspartikler fra miljøet eller ved slikking og nærkontakt med smittet eier.

Veterinæren som mottar prøvesvaret, vil ikke kunne gi faglige råd utover de generelle hygienerådene som allerede er gitt for kontakt med kjæledyr.

Dyreeiere bør gis informasjon om at kjæledyr ikke spiller en rolle i spredningen av koronaviruset. Gode hygienerutiner og hyppig håndvask er fortsatt det mest effektive virkemiddel for å unngå overføring av smitte.

Testing av dyr i Norge

Helsedirektoratet kan, i samarbeid med Mattilsynet, bestemme å gjennomføre en risikovurdering forbundet med dyr som lever sammen med smittede personer, for å vurdere om det er aktuelt å gjennomføre testing av dyrene. Så langt har dette ikke vært aktuelt. Dersom dette skulle bli aktuelt vil myndighetene ta kontakt med den aktuelle dyreeieren.